

ABC Ekonomiska termer

Ekonomiska begrepp

I den ekonomiska redovisningen finns det ett antal termer som är viktiga att känna till som egen företagare. Drivhuset hjälper dig att reda ut begreppen på de allra vanligaste och beskriver hur de påverkar dig. Informationen hämtad och sammanställd från Skatteverket, www.verksamt.se samt Bokföringsnämnden. Läs gärna mer där.

Arbetsgivaravgifter

Socialavgifter är en gemensam benämning för arbetsgivaravgifter och egenavgifter. Socialavgifterna är dels arbetsgivaravgifter, dvs. ålderspensionsavgift, sjukförsäkringsavgift etc. för dina anställda och dels egenavgifter, som du alltid betalar som egen företagare. De ska täcka din egen ålderspensionsavgift, sjukförsäkringsavgift etc.

Samtliga företag som har anställda ska betala arbetsgivaravgifter på de anställdas lön. Arbetsgivaravgifterna är drygt 31 procent av de löner och förmåner som betalas ut. De sociala avgifternas och egenavgifternas storlek kan variera beroende på hur gammal personen som den avser är. De aktuella satserna hittar du på skatteverkets hemsida www.skatteverket.se.

Balansrapport

Balansräkningen visar kapitalets storlek och sammansättning vid en viss given tidpunkt, till exempel den 31 december varje år. Balansräkningens ena sida visar vilka tillgångar som finns i företaget (till exempel kontanter, maskiner, lager med mera). Den andra sidan visar hur de tillgångarna har finansierats, det vill säga företagets skulder (till exempel banklån, kapital du satsat med mera).

Bokföring

Alla som driver näringsverksamhet ska upprätta en bokföring. Bokföringen är till för att ge information om hur det går. Det finns även lagar som styr bokföringsskyldigheten.

Bokföring innebär att det ska finnas skriftligt bevis för alla händelser som påverkar företagets affärer. Dessa bevis kallas verifikationer. Det kan till exempel vara kvitton eller fakturor. Om du inte har någon verifikation för en viss händelse så får du göra en själv. Då kallas den för en bokföringsorder. Att löpande hålla ordning på affärshändelserna genom att skriva upp dem kallas att föra bok (bokföra). Händelserna ska bokföras både i nummerordning, kronologisk ordning och efter vilken sorts händelse det är. För att göra det brukar man använda olika konton. Det vanligaste sättet att göra detta på är i ett bokföringsprogram.

ABC Ekonomiska termer

Att spara alla papper och annat material som du använt i bokföringen är viktigt. Det ska sparas i sju år och det ska vara ordning och reda. På Bokföringsnämndens hemsida hittar du aktuella nyheter samt vanliga frågor och svar om bokföring. www.bfn.se.

Bokslut

Bokslutet är en sammanställning av bokföringen. Bokslutet visar om företaget gått bra eller dåligt och hur mycket tillgångar (pengar, maskiner och liknande) och skulder företaget har.

Bokslutet består av en resultaträkning, en balansräkning samt eventuella tilläggsupplysningar. Bokslutet görs vanligtvis för ett helt år - årsbokslut. Alla näringsidkare ska upprätta årsbokslut. Om du är enskild näringsidkare med en årlig nettoomsättning som normalt uppgår till högst 3 miljoner kronor får du upprätta ett s.k. förenklat årsbokslut.

Budget

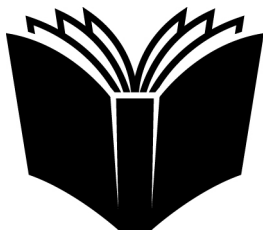
En budget är en prognos, en kvalificerad gissning, över företagets framtida ekonomi. Innan du sätter igång att förverkliga din affärsidé, är det en fördel om du gör en bedömning av om idén är ekonomiskt bärkraftig. Man gör en beräkning, eller som det kallas i redovisningssammanhang, en budget. Budgeten består av två delar - en resultatbudget och en likviditetsbudget. En budget görs upp för en bestämd tidsperiod, vanligen ett räkenskapsår, som normalt omfattar tolv månader. I resultatbudgeten gör du en uppskattning av hur mycket du kan räkna med att sälja för och vilka kostnader du måste räkna med.

Debet och kredit

Varje affärshändelse i företaget registreras på minst två konton, med ett lika stort belopp i debet som i kredit. Tekniken kallas dubbel bokföring och är konstruerad för att vara självkontrollerande. När man bokför ökar kostnader och tillgångar i debet medan intäkterna och skulderna ökar i kredit.

Egenavgifter

Se arbetsgivaravgifter.

ABC Ekonomiska termer

Eget kapital

Det egna kapitalet motsvarar företagets tillgångar minus skulder. Det består i första hand av det kapital som du som ägare har satsat vid företagsstarten. Ur företagets synvinkel är det egna kapitalet en skuld till ägaren. Är skulderna större än tillgångarna är det egna kapitalet negativt. Företaget har då en fordran på ägaren.

Faktura

När du säljer något så ska du ta betalt för detta. Det kan du göra genom att skriva och skicka en faktura till din kund. Det finns vissa bestämmelser på vad en faktura ska innehålla. Det kan du lära dig mer om genom att läsa på verksamt.se. Om du köper något kan det hända att du själv får en faktura som du ska betala.

F-skatt och FA-skatt

Företagare som bedriver näringsverksamhet i enskild firma har som regel F-skattsedel. Det innebär att företagaren själv betalar sina skatter och socialavgifter (egenavgifter) varje månad. När din verksamhet är nystartad lämnar du in en skatte- och avgiftsanmälan där en preliminär inkomstdeklaration ingår som underlag för beräkning av F-skatt.

Den som både har enskild firma och anställning ska ha både F- och A-skatt, s.k. FA-skatt. Då gör arbetsgivaren skatteavdrag och betalar arbetsgivaravgifter på lönen som vanligt medan företagaren själv betalar skatten och egenavgifterna för näringsverksamheten. F-skattsedeln får endast användas i näringsverksamhet.

Juridiska personer som aktieföretag och handelsbolag har normalt F-skatt. Skatten som man betalar in löpande under året ska så långt som möjligt överensstämma med din beräknade slutliga skatt.

Inkomst

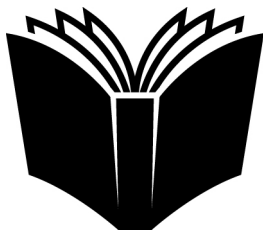
Företagets inkomster under en period består av summan av den kontanta försäljningen och fakturerad försäljning under perioden.

Intäkter

När företaget fullgör sina åtaganden gentemot kunden, exempelvis genom att utföra ett arbete, uppstår en intäkt. Intäkten kan räknas per år, månad eller någon annan tidsperiod. En intäkt är alltså en periodiserad inkomst.

Inbetalning

När pengar rent fysiskt kommer in i företaget uppstår en inbetalning.

ABC Ekonomiska termer

Kostnad

När resursen förbrukas, exempelvis genom utnyttjande av en hyresrätt, uppstår en kostnad. Kostnaden kan räknas per år, månad eller någon annan tidsperiod. En kostnad är alltså en periodiserad utgift.

Kortfristiga skulder

Kortfristiga skulder förfaller till betalning inom ett år.

Långfristiga skulder

Till dessa räknas skulder som inte behöver betalas tillbaka inom det närmaste året.

Moms

(mervärdesskatt)

Vi betalar alla moms (mervärdesskatt) när vi köper varor och tjänster. När du som företagare tar betalt för dina produkter och tjänster ska du komma ihåg att du även ska lägga på moms på din vara eller tjänst. Den moms som du får in till företaget betalar du sedan in till Skatteverket. När du själv köper in varor eller tjänster får du istället tillbaka momsen. Momsen är 25, 12 eller 6 procent av försäljningspriset utan moms. Inom vissa specifika branscher är det momsfritt såsom t.ex. artistisk verksamhet. Läs mer om moms i Drivhusets dokument "Moms".

Omsättning

Omsättning är ett begrepp på hur mycket ett företag har sålt varor och tjänster för under en viss period.

Preliminär skatt

Skatt som betalas in i förväg och som avräknas när den slutliga skatten fastställs.

Resultatrapport

Resultatrapporten visar hur det har gått för företaget under en viss period. Intäkter, kostnader och resultat. Resultatet är intäkterna minus kostnaderna

Skulder

Företagets skulder är till exempel banklån eller andra lån, obetalda fakturor från leverantörer och kostnader som uppstått i verksamheten, men som du ännu inte fått någon faktura på.

ABC Ekonomiska termer

Tillgångar

Allt som företaget äger, till exempel pengar, varor, kundfordringar, inventarier och maskiner.

Verifikation

Underlag som dokumenterar en affärshändelse t.ex. kvitton och fakturor.

Utgift

När du köper in exempelvis varor och inventarier uppstår en utgift. Utgiften är priset du har erlagt vid köptillfället.

Utbetalning

När pengar rent fysiskt lämnar företaget uppstår en utbetalning.

Årsredovisning

Alla företag är skyldiga att avsluta den löpande bokföringen. Det sker genom upprättandet av ett årsbokslut eller en årsredovisning vid räkenskapsårets utgång. Avgörande för *hur* den löpande bokföringen ska avslutas är främst den företagsform i vilken verksamheten bedrivs men även företagets storlek har betydelse. Aktiebolag och ekonomiska föreningar ska t ex alltid upprätta årsredovisning. Årsredovisningen skall bestå av:

Balansräkning

Resultaträkning

Noter

Förvaltningsberättelse